Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji

Warszawa, dnia 25 stycznia 2011 r.

Zarząd
Agencji Rozwoju Przemysłu SA

P/10/044
KGP-4101-02-02/2010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*[1] (dalej *ustawa o NIK*), Najwyższa Izba Kontroli[2] przeprowadziła w Agencji Rozwoju Przemysłu SA[3], kontrolę dotyczącą wspierania – w latach 2002–2010 (I półrocze) – środkami publicznymi restrukturyzacji spółek przemysłowego potencjału obronnego (dalej ppo)[4], obejmując jej zakresem podejmowane wówczas, w odniesieniu do przedsiębiorców tego sektora, działania Agencji, wynikające z :

- przepisów *ustawy z dnia 30 października 2002 r. o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy*[5] (patrz pkt 1 *Wystąpienia*);
- uregulowań zawartych w *ustawie z dnia 30 sierpnia 1996 r. o prywatyzacji i komercjalizacji*[6] (patrz pkt 2 *Wystąpienia*);
- zasad określonych w dokumencie ramowym *Wspieranie przez Agencję Rozwoju Przemysłu SA inicjatyw pobudzających polską gospodarkę – Załącznik Nr 1 – Sektor bezpieczeństwa i obronności państwa,* przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 26 maja 2009 r. (dalej *Program 2009*) – (patrz pkt 3 *Wystąpienia*);
- przedsięwzięć zakładanych w kolejnych rządowych programach restrukturyzacyjnych, tj. *Strategii przekształceń strukturalnych przemysłowego potencjału obronnego w latach 2002-*

[1] Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.
[2] Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji.
[3] Dalej ARP SA lub Agencja.
[4] Listę spółek ppo zawiera *rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2003 r. w sprawie wykazu spółek, przedsiębiorstw państwowych i jednostek badawczo-rozwojowych, prowadzących działalność na potrzeby bezpieczeństwa i obronności państwa, a także spółek realizujących obrót z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa oraz dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa* (Dz. U. Nr 86, poz. 790).
[5] Dz. U. Nr 213, poz. 1800 ze zm., dalej *ustawa o pomocy dla rynku pracy*.
[6] Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397 ze zm., dalej *ustawa o kip*.

ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
tel.: 22 444 56 92, fax: 22 444 55 94, e-mail: kgp@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr.poczt.P-14, 00-950 Warszawa 1

2005 – przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 14 maja 2002 r. (dalej *Strategia 2002*) oraz *Strategii konsolidacji i wspierania rozwoju polskiego przemysłu obronnego w latach 2007-2012* – przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 31 sierpnia 2007 r. (dalej *Strategia 2007*) – (patrz pkt 4 *Wystąpienia*).

W związku z ustaleniami przedstawionymi w protokole kontroli, podpisanym bez zastrzeżeń w dniu 17 września 2010 r., a także na podstawie:

- ustaleń dokonanych podczas równoległych kontroli, przeprowadzonych w okresie od II do końca IV kwartału 2010 r. w spółkach ppo, którym Agencja – przy wykorzystaniu ww. instrumentów – udzieliła wsparcia[7];
- analizy wyników ekonomiczno-finansowych, zebranych od nieobjętych kontrolą beneficjentów pomocy ARP SA[8] oraz danych ilustrujących kondycję pozostałych podmiotów tego sektora, których udziałowcem/akcjonariuszem była Agencja, lub w odniesieniu do których prowadziła ona działania w związku z realizacją *Strategii 2002 i 2007*[9];
- wyjaśnień i informacji przekazanych przez Ministra Skarbu Państwa oraz Ministra Obrony Narodowej w trakcie równolegle prowadzonej kontroli w Ministerstwie Gospodarki (dalej MG), dotyczących charakterystyki dotychczasowych działań prywatyzacyjnych wobec spółek ppo w ramach *Strategii 2002 i 2007* oraz środków przekazanych tym podmiotom na realizację zadań wynikających z kolejnych programów mobilizacji gospodarki przyjętych przez Ministerstwo Obrony Narodowej (dalej MON) i MG;

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji, stosownie do art. 60 *ustawy o NIK*, przekazuje Zarządowi Agencji niniejsze *Wystąpienie*.

Najwyższa Izba Kontroli generalnie pozytywnie ocenia aspekt proceduralny działań podejmowanych przez ARP SA w kontrolowanym zakresie. W ramach ww.

[7] Powyższa sytuacja dotyczyła: Zakładów Metalowych „Mesko" SA w Skarżysku Kamiennej (dalej ZM „Mesko" SA); Zakładów Mechanicznych „Tarnów" SA w Tarnowie (dalej ZM „Tarnów" SA); Stoczni Marynarki Wojennej SA w Gdyni (dalej SMW SA lub Stocznia).

[8] Powyższa sytuacja dotyczyła: Huty Stalowa Wola SA w Stalowej Woli (dalej HSW SA lub Huta); Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o. Mielcu (dalej PZL „Mielec" Sp. z o.o.); Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik" SA (dalej: WSK „PZL-Świdnik" SA); Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Kalisz" SA (dalej WSK „PZL-Kalisz" SA); Kombinatu „PZL-Hydral" SA we Wrocławiu (dalej „PZL-Hydrlal" SA) i jej Spółki zależnej „PZL-Wrocław" Sp. z o.o. a także Fabryki Łożysk Tocznych „Kraśnik" SA w Kraśniku (dalej FŁT „Kraśnik" SA).

[9] Według stanu na dzień 30 czerwca 2010 r., poza wymienionymi wcześniej: ZM „Mesko" SA; HSW SA, SMW SA, WSK „PZL-Kalisz" SA oraz Kombinatem „PZL-Hydral" SA, Agencja posiadała także udziały/akcje w sześciu innych podmiotach zaliczanych do sektora ppo, a mianowicie: Zakładach Radiowych „Radmor" SA w Gdyni (dalej ZR „Radmor" SA), „Unimor Radiocom" Sp. z o.o. w Gdańsku, PHZ „Bumar" Sp. z o.o. w Warszawie, Stoczni Remontowej „Nauta" SA w Gdyni (dalej SR „Nauta" SA), Morskiej Stoczni Remontowej SA w Świnoujściu (dalej MRS SA) oraz Szczecińskiej Stoczni Remontowej „Gryfia" SA w Szczecinie (dalej SSR „Gryfia" SA).

instrumentów Agencja przekazała 10 podmiotom ppo, w tym niektórym spółkom kilkakrotnie, środki w łącznej wysokości 360,2 mln zł.

Rozpatrując natomiast dotychczasowe efekty tego wsparcia, zdaniem NIK, kwota 145 mln – udzielona SMW SA jako pomoc publiczna na jej ratowanie i restrukturyzację – do tej pory nie przyniosła zakładanych rezultatów, choć od momentu zaangażowania się Agencji minęło przeszło 5 lat. Przypadek ten – z uwagi na jego skalę (40% wszystkich środków wyasygnowanych przez ARP SA dla spółek tego sektora) – negatywnie wpłynął na ogólną ocenę efektywności instrumentów wsparcia zastosowanych przez Agencję wobec tej grupy przedsiębiorców. W związku z powyższym NIK pozytywnie z nieprawidłowościami[10] ocenia działania ARP SA w tym zakresie.

Pozostałe zidentyfikowane uchybienia nie powodowały tak negatywnych następstw dla kontrolowanej działalności.

1. NIK pozytywnie ocenia efekty działań podejmowanych przez Prezesa ARP SA w odniesieniu do spółek ppo (HSW SA, ZM „Mesko" SA oraz WSK „PZL-Świdnik" SA). w związku z postępowaniami restrukturyzacyjnymi prowadzonymi w tych podmiotach w trybie przepisów *ustawy o pomocy dla rynku pracy*. Działania te obejmowały m.in. wsparcie przez Agencję (w postaci pożyczek i poręczenia) procesów dostosowawczych prowadzonych przez tych przedsiębiorców.

> Kwota 125,8 mln zł – jaką łącznie uzyskały ww. spółki ppo – stanowiła 28,2% wszystkich środków rozdysponowanych w ramach ww. ustawy przez ARP SA. HSW SA i ZM „Mesko" SA uzyskały pożyczki w wysokości 75 mln zł i 30 mln zł, a WSK „PZL-Świdnik" SA – poręczenie na kwotę 20,8 mln zł.
>
> Niezależnie od powyższego, na podstawie postanowień zawartych w rozdziale 5a (art. 32 a – 32 l) *ustawy o pomocy dla rynku pracy*[11], podległa Agencji spółka „Operator ARP" Sp. z o.o.[12] przeprowadziła restrukturyzację niektórych należności publicznoprawnych na zasadach szczególnych – dokonując przejęcia do spłaty należności w zamian za składniki majątku dłużnika. Łączna kwota przejętych w tym trybie zobowiązań, w odniesieniu do ZM „Mesko" SA i HSW SA, według stanu na dzień 19 maja 2010 r., wynosiła 42,2 mln zł.

Pomimo tego, że w przypadku ZM „Mesko" SA oraz HSW SA, w późniejszym okresie Agencja – poprzez inwestycje polegające na wniesieniu swoich nieodzyskanych

[10] Zastosowano czterostopniową skalę ocen – pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

[11] Rozdział dodany przez art. 1 pkt 5 *ustawy z dnia 14 listopada 2003 r. o zmianie ustawy o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy oraz o zmianie niektórych ustaw* (Dz. U. Nr 229, poz. 2271).

[12] Spółka powołana przez ARP SA do realizacji zadań wynikających z tej ustawy.

wierzytelności pożyczkowych w kapitał tych podmiotów – dokonała niejako wtórnej, wymuszonej pomocy, stając się akcjonariuszem obydwu podmiotów, zdaniem NIK, wsparcie udzielone im w tej formie (w łącznej wysokości 102,5 mln zł) zdecydowanie przyczyniło się do utrzymania ich względnej płynności finansowej[13].

Jednocześnie pomoc ta umożliwiła tym przedsiębiorcom kontynuację działalności operacyjnej w trakcie konsekwentnie prowadzonego procesu restrukturyzacji. Było to istotne ze względu na szczególną pozycję rynkową tych podmiotów oraz ich istotną rolę w systemie obronnym państwa, a także z uwagi na złożoność i długotrwałość prowadzonych działań dostosowawczych, obejmujących w praktyce wszystkie sfery ich działalności.

Powyższe uwagi – w związku z zakończoną wcześniej z powodzeniem restrukturyzacją produktową, zatrudnienia, majątkową i finansową – nie odnoszą się do WSK „PZL-Świdnik" SA. W przypadku udzielenia pomocy tej Spółce NIK ujawniła natomiast nieprawidłowość polegającą na niedokonaniu – w związku z korektą warunków umowy poręczenia zawartej przez ARP SA z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej NFOŚiGW) – analogicznej modyfikacji w umowie, której stronami były ARP SA oraz spółka ppo, a w konsekwencji niewłaściwym miarkowaniu wielkości prowizji należnej Agencji w 2010 r. z tytułu poręczenia.

1.1. NIK jako skuteczne i efektywne w ostatecznym rozrachunku, tj. uwzgledniając konieczność dokonania modyfikacji udzielonej pomocy, ocenia wykorzystanie środków przekazanych przez ARP SA dla HSW SA w procesie restrukturyzacji tej Spółki.

> Na podstawie wniosku HSW SA z dnia 20 stycznia 2003 r., po przeprowadzeniu stosownego postępowania, Spółka ta otrzymała od Agencji dwie pożyczki, w łącznej kwocie 75,0 mln zł[14], na realizację zadań ujętych w *Planie restrukturyzacji Huty Stalowa Wola SA na lata 2003-2007* – uzgodnionym w dniu 20 czerwca 2003 r. i zmodyfikowanym w dniu 28 kwietnia 2004 r. Decyzję o zakończeniu postępowania restrukturyzacyjnego Prezes ARP SA wydał dnia 22 sierpnia 2005 r.
>
> HSW SA nie wywiązywała się z obowiązku spłaty rat kapitałowych od uzyskanych z ARP SA pożyczek pomimo zmiany warunków spłat – przyjęcia dogodniejszych terminów. W dniu 13 stycznia 2006 r., Spółka wniosła o ich odroczenie. Następnie, w dniu 13 lutego 2006 r. – uznając, że *Plan restrukturyzacji Huty Stalowa Wola SA na lata 2003-2007 (Modyfikacja)* nie gwarantuje urentownienia biznesu maszyn

[13] W odniesieniu do HSW SA i ZM „Mesko" SA NIK odstąpiła od analizy procedury ubiegania się o tę formę wsparcia, gdyż była ona objęta badaniem w toku poprzedniej kontroli P/06/047. Patrz:
- wystąpienia pokontrolne do HSW SA – pismo: KGP/41012-2/06 z grudnia 2006 r.; do ZM „Mesko" SA – pismo: LKI-4109-1-06 z września 2006 r.; do ARP SA – pismo KGP/41012-1/06 z marca 2007 r.;
- Informacja o wynikach kontroli działalności Agencji Rozwoju Przemysłu SA w zakresie restrukturyzacji polskiego przemysłu (nr ewid. 4/2007/P06047/KGP) z czerwca 2007 r.

[14] Pożyczka nr UPP/30/03 z 28 sierpnia 2003 r. na kwotę 40 mln zł i nr UPP/30/2/04 z 30 kwietnia 2004 r. na kwotę 35 mln zł.

budowlanych – Huta zaproponowała ARP SA zamianę swojego długu na akcje, poprzez objęcie przez wierzyciela (Agencję) części kapitału zakładowego przedsiębiorcy. Te zamierzenia uwzględnione zostały w *Aktualizacji Planu Restrukturyzacji Huty Stalowa Wola SA na lata 2003-2007 (Modyfikacja) – zmiany do dokumentu z lutego 2006 r.* Po analizie i ocenie zasadności tej operacji oraz po uzyskaniu stosownych zgód organów ARP SA (rady nadzorczej i walnego zgromadzenia) została ona przeprowadzona. Komisja Europejska (dalej KE), po dwukrotnie prowadzonych postępowaniach wyjaśniających, w dniu 10 marca 2009 r. oceniła konwersję zadłużenia HSW SA wobec Agencji jako formę pomocy publicznej zgodną ze wspólnym rynkiem.

W ocenie NIK, wsparcie udzielone Hucie przez ARP SA w 2003 r. na podstawie postanowień *ustawy o pomocy dla rynku pracy* – bez dokonania odroczenia spłaty rat obydwu pożyczek, a następnie przeprowadzenia ich konwersji na kapitał Spółki – nie pozwoliłoby na przywrócenie przedsiębiorcy oczekiwanej długookresowej zdolności do konkurowania na rynku. Bez przeprowadzenia tych działań oraz uznania postępowania restrukturyzacyjnego za zakończone, kwota kapitału pożyczek stałaby się wymagalna, co z kolei rodziło konsekwencje niekorzystne dla HSW SA – aż do postawienia jej w stan upadłości. Dzięki konwersji nastąpiło uwolnienie środków finansowych niezbędnych do prowadzenia bieżącej działalności gospodarczej oraz konsekwentnego kontynuowania kompleksowego procesu restrukturyzacyjnego obejmującego lata 2003-2007.

Niezależnie od powyższego, zdaniem NIK, problemem dużej wagi dla przedsiębiorcy korzystającego z pomocy Agencji były koszty wsparcia. W przypadku Huty, za okres od 2003 r. do czasu zamiany długu, w 2006 r., wyniosły one 23,4 mln zł, co w konsekwencji także miało bezpośredni wpływ na skutki prowadzonych działań dostosowawczych.

NIK stwierdza, że efektem restrukturyzacji HSW SA, przy istotnym wsparciu ze strony ARP SA (początkowo finansowym, a następnie kapitałowym), była poprawa wyników Huty w dłuższej perspektywie. Dotyczyło to przede wszystkim lat 2006–2008, kiedy zdecydowanie wzrosły przychody z działalności Spółki. Przykładowo wartość sprzedaży wyrobów i usług w 2006 r. wynosiła 134,4 mln zł, a w 2008 r. odpowiednio 459,3 mln zł. W tym okresie, mimo niskiej efektywności na podstawowej działalności operacyjnej, Huta osiągnęła dodatnie wyniki finansowe. Zysk netto w 2006 r. wynosił 81,2 mln zł, a w 2008 r. – 2,7 mln zł. Wyniki finansowe Huty za rok 2009 (strata netto w wysokości 19,9 mln zł), Izba uznaje jako skutki spowolnienia gospodarczego, mającego niekorzystny wpływ za produkcję cywilną i wojskową Spółki.

Na tle innych podmiotów ppo oraz w porównaniu z 2009 r. sytuacja HSW SA w 2010 r. była relatywnie korzystna, także w wyniku konsekwentnie realizowanego procesu restrukturyzacji. Przykładowo w 2009 r. wartość sprzedaży wyrobów i usług wyniosła 213 mln zł, a w I kwartale 2010 r. odpowiednio: 63,1 mln zł, przy stracie netto na poziomie 2 mln zł.

Udział ARP SA, w kapitale zakładowym HSW SA, według stanu na dzień 30 czerwca 2010 r., wynosił 30,81%. Proces prywatyzacji tej spółki prowadzony jest przez Ministra Skarbu Państwa.

1.2. Jako zadowalające, uwzględniając jednakże konieczność dokonania modyfikacji udzielonego wsparcia, NIK ocenia efekty restrukturyzacji ZM „Mesko" SA, zrealizowanej m.in. przy udziale środków z ARP SA.

Umową nr UPP/31/03, zawartą w dniu 15 grudnia 2003 r., Agencja udzieliła tej Spółce pożyczki w wysokości 30 mln zł, z przeznaczeniem na spłatę zobowiązań publicznoprawnych w stosunku do ZUS (20 mln zł) oraz na zabezpieczenie dostaw materiałów i komponentów do produkcji amunicji (10 mln zł). ZM „Mesko" SA zobowiązały się ją spłacić w 12 kwartalnych ratach, w okresie od marca 2005 r. do grudnia 2007 r. Tylko jedna rata – w wysokości 2,5 mln zł – została przez pożyczkobiorcę uregulowana terminowo.

Procesy dostosowawcze Spółka kontynuowała na podstawie *Planu restrukturyzacji ZM Mesko SA na lata 2003–2005*, uaktualnionego we wrześniu 2004 r. Decyzję o zakończeniu postępowania restrukturyzacyjnego Prezes ARP SA wydał w dniu 16 maja 2005 r. uznając wówczas, że działania naprawcze zrealizowane zostały zgodnie z ww. planem, a w konsekwencji zapewniają one Spółce trwałą naprawę sytuacji finansowej oraz ugruntowują jej zdolność do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej. Wbrew uzasadnieniu podanemu w decyzji Prezesa ARP SA, uzyskana poprawa nie pozwoliła Spółce na niezakłócone funkcjonowanie w dłuższej perspektywie. Osiągnięty niewielki zysk netto (9 tys. zł za 2003 r. i 71 tys. za 2004 r.), wobec straty w wysokości 18,5 mln zł w 2002 r., był wprawdzie znaczną poprawą wyniku Spółki, jednak jej ogólna kondycja ekonomiczna i brak odpowiedniej płynności finansowej, nie sprzyjały spłacie zobowiązania wobec Agencji z tytułu uzyskanej pożyczki.

W związku z tym, na wniosek pożyczkobiorcy, po upływie miesiąca od zakończenia postępowania restrukturyzacyjnego, aneksem z dnia 23 czerwca 2005 r., terminy spłaty dwóch rat pożyczki, przypadające pierwotnie na 30 czerwca i 30 września 2005 r., zmieniono na dzień 31 grudnia 2005 r. Kolejny aneks podpisano w dniu 28 grudnia 2005 r. – tj. tuż przed upływem wcześniej zmodyfikowanej daty spłaty.

Przedtem jednak, w dniu 10 listopada 2005 r., ZM „Mesko" SA wystąpiły do Prezesa ARP SA z wnioskiem o zatwierdzenie kolejnej modyfikacji *Planu restrukturyzacji*, obejmującej restrukturyzację produktową i modernizację procesów wytwarzania – przewidziane na lata 2005–2008, a także o dokapitalizowanie kwotą 45 mln zł. W uzasadnieniu Spółka stwierdziła, że w celu rozpoczęcia realizacji tych działań, niezbędne były dodatkowe środki, które ze względu na sytuację finansową Zakładów, należało pozyskać z zewnątrz.

Agencja początkowo nie widziała celowości przeznaczenia własnych środków na kapitał ZM „Mesko" SA. Ostatecznie, w związku z interwencją właściciela (Ministra Skarbu Państwa), podjęła jednak decyzję o zaangażowaniu pozostałej do spłaty wierzytelności w wysokości 27,5 mln zł – jako własnej inwestycji kapitałowej w Spółkę. Rozstrzygnięcie to zapadło 17 maja 2006 r., a operację sfinalizowano 19 grudnia 2006 r., po uzyskaniu zgody Walnego Zgromadzenia. Wówczas zawarto umowę objęcia przez ARP SA akcji imiennych serii „C" w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki za wkład gotówkowy o wartości 27,5 mln zł.

W ocenie NIK środki niespłaconej w całości pożyczki, skonwertowane na kapitał zakładowy ZM „Mesko" SA, przyczyniły się w wydatny sposób do poprawy płynności finansowej Spółki. Jednocześnie, w wyniku wcześniej realizowanych zadań z zakresu restrukturyzacji produktowej i modernizacji procesów wytwarzania, Zakłady odzyskały wiarygodność i stały się beneficjentem programów offsetowych, co z kolei pozwoliło im na rozszerzenie własnej oferty. W konsekwencji uruchomienia m.in. produkcji amunicji na potrzeby kołowego transportera opancerzonego oraz wielozadaniowego samolotu bojowego F-16, w latach 2004–2009 nastąpił rozwój Spółki, czego wyrazem było zwiększenie wartości majątku odpowiednio z 278,4 mln zł do 1 099,3 mln zł. Było to spowodowane przede wszystkim wzrostem majątku trwałego i aktywów obrotowych – w związku z ulokowaniem zobowiązań offsetowych. W strukturze finansowania zobowiązań Spółki zdecydowaną przewagę miały kapitały własne. Systematycznie wzrastał również udział kapitału własnego w finansowaniu majątku – od 4,45% w 2004 r. do 70,1% w 2008 r. Planowane na lata 2005–2008 inwestycje – w kwocie 94 mln zł – zostały ostatecznie zrealizowane w wysokości 149,8 mln zł (159%).

Podstawowym źródłem przychodów Spółki była sprzedaż produktów, która w 2005 r. wynosiła 153,9 mln zł, w 2006 r. – 247,5 mln zł. zł, w 2007 r. – 435 mln zł i w 2008 r. – 379,5 mln zł. Ww. przychody były wyższe od prognozowanych. Jednocześnie ZM „Mesko" SA odnotowywały dodatni wynik finansowy, przy czym wysoki zysk netto w 2005 r. (w kwocie 38,3 mln zł) był efektem zakończenia restrukturyzacji i zaksięgowania umorzonych zobowiązań publicznoprawnych w wysokości 60,5 mln zł.

Powyższe korzystne okoliczności pozwalały wnioskować, że nie jest zagrożony plan spłaty wierzycieli cywilnoprawnych na lata 2005–2008, wynikający z układu sądowego oraz pozostałych umów i porozumień. W konsekwencji ZM „Mesko" SA, w dniu 28 listopada 2008 r., złożyły do Sądu Rejonowego w Kielcach Wydziału V Gospodarczego wniosek o stwierdzenie zakończenia postępowania układowego. Postanowieniem z dnia 9 grudnia 2008 r. Sąd postanowił uznać postępowanie układowe za zakończone. W uzasadnieniu podano, że Spółka wykonała wszystkie zobowiązania wynikające z układu zawartego z wierzycielami.

W 2009 r., podobnie jak w HSW SA, nastąpił znaczny spadek sprzedaży produkcji, spowodowany drastycznym ograniczeniem planowanych zamówień ze strony MON. Wartość sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów wyniosła 242 mln zł i była niższa o 36,2% od zrealizowanej w 2008 r. Na skutek zmniejszenia zapotrzebowania na wyroby Spółki w 2009 r. wykorzystanie mocy produkcyjnej wynosiło 50,8%, podczas gdy w roku wcześniejszym było to 64,7%.

Udział Agencji, w kapitale zakładowym Spółki, według stanu na dzień 30 czerwca 2010 r., wynosił 23,02%.

1.3. NIK nie zgłasza uwag do przebiegu postępowania restrukturyzacyjnego w odniesieniu do WSK „PZL-Świdnik" SA oraz osiągniętych w jego rezultacie efektów.

Spółka spełniała określone w ustawie kryteria ubiegania się o pomoc publiczną, wsparcie udzielone zostało na podstawie wniosku spełniającego wymogi formalne oraz zawierającego kompletne dokumenty i informacje.

Agencja udzieliła WSK „PZL-Świdnik” SA poręczenia pożyczki inwestycyjnej w kwocie 20,8 mln zł zaciągniętej w NFOŚiGW. Środki te przeznaczono na budowę nowej galwanizerni. Inwestycja realizowana była w ramach uzgodnionego z ARP SA oraz pozytywnie zaopiniowanego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej UOKiK) *Planu restrukturyzacji WSK PZL-Świdnik SA na lata 2003–2005*, stanowiącego kontynuację *Planu Naprawczego PZL-Świdnik na lata 1999–2003*. Decyzję o zakończeniu postępowania restrukturyzacyjnego Prezes Agencji wydał w dniu 20 kwietnia 2004 r., przywołując w uzasadnieniu, podane w sprawozdaniu Spółki, jej działania i osiągnięte efekty. Sytuacja ekonomiczno-finansowa przedsiębiorcy została ustabilizowana. W latach 2005–2008 sprzedaż ogółem rosła systematycznie z poziomu 301,6 mln zł do 419,8 mln zł. W 2009 r. odnotowano jej relatywnie niewielkie załamanie – do wysokości 395,8 mln zł.

Dowodem zakończonej powodzeniem restrukturyzacji Spółki, w ocenie NIK, jest zawarta w dniu 29 stycznia 2010 r. – pomiędzy ARP SA i Agusta Westland N.V. z siedzibą w Amsterdamie – umowa sprzedaży 7 535 468 akcji WSK „PZL-Świdnik” SA (stanowiących w przybliżeniu 87,62% kapitału zakładowego Spółki) za kwotę 339,1 mln zł. Cena wynegocjowana za ten pakiet była 4,5 krotnie wyższa od ceny nominalnej akcji, a także o 102,4 mln zł (tj. o 43,3%) przewyższała cenę ich nabycia przez Agencję. Umowa sprzedaży, nie będąca przedmiotem kontroli NIK, zawarta została w następstwie umowy przedwstępnej z dnia 18 sierpnia 2009 r. Wyboru kupującego dokonano kierując się ofertą cenową, a zamiar zbycia akcji został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Nadzorczą i Walne Zgromadzenie ARP SA w stosownych uchwałach podjętych w dniu 13 sierpnia 2009 r.

W przypadku poręczenia udzielonego WSK „PZL-Świdnik” SA NIK zwraca uwagę na fakt niezainicjowania przez ARP SA wprowadzenia odpowiedniej modyfikacji jego warunków do umowy zawartej ze Spółką, w związku z korektą zasad określonych w umowie Agencji z NFOŚiGW, a także na niedokonanie odpowiedniego zmniejszenia wysokości należnej ARP SA prowizji.

Na podstawie umów poręczenia:

- Nr 92/04/P/upp/S, zawartej w dniu 30 kwietnia 2004 r. przez ARP SA – Poręczyciela z WSK „PZL-Świdnik” SA – Dłużnikiem;
- Nr P/22/04/upp/S, zawartej w dniu 20 września 2004 r. przez ARP SA – Poręczyciela z NFOŚiGW – Wierzycielem;

Agencja, w związku z umową pożyczki nr 95/2004/Wn-03/AO-IT/P udzielonej tej Spółce przez Fundusz w dniu 30 kwietnia 2004 r., zobowiązała się do jej poręczenia, do wysokości 20,8 mln zł, w terminie do 31 grudnia 2013 r., pobierając z tego tytułu roczną prowizję, płatną do 30 czerwca, w wysokości 1% kwoty objętej tym poręczeniem.

Aneksem nr 2 do umowy Nr P/22/04/upp/S ARP SA z NFOŚiGW, podpisanym w dniu 26 listopada 2009 r., warunki poręczenia zmieniono w ten sposób, że jego kwotę zmniejszono do wysokości 17,3 mln zł, a termin jego obowiązywania przedłużono do dnia 31 grudnia 2014 r. W ślad za powyższą modyfikacją, Agencja nie dokonała jednak odpowiedniej zmiany

postanowień umowy zawartej przez siebie z WSK „PZL-Świdnik" SA oraz wysokości prowizji, naliczając ją za 2010 r. w dalszym ciągu od początkowej kwoty poręczenia (tj. na poziomie 208 tys. zł), zamiast od wielkości skorygowanej aneksem (odpowiednio w wysokości 173 tys. zł). Jak wyjaśniła Dyrektor Departamentu Inwestycji Portfelowych PPO treści umowy poręczenia Agencji ze Spółką nie zmieniono, bo przedsiębiorca nie wystąpił do ARP SA z takim wnioskiem. Jednocześnie Pani Dyrektor poinformowała, że pomimo kilkukrotnych wystąpień do Spółki o zapłatę prowizji za 2010 r. (należnej do dnia 30 czerwca) do początku września środki z tego tytułu nie wpłynęły do Agencji i w związku z tym przygotowywany jest pozew przeciw WSK „PZL-Świdnik" SA o zapłatę tej należności. Nie kwestionując celowości dochodzenia od Spółki należności Agencji, w ocenie NIK – mając na względzie fakt, że ARP SA była stroną dwóch umów dotyczących tego samego poręczenia (z NFOŚiGW i WSK „PZL-Świdnik" SA), oraz iż modyfikacje dokonane w ramach aneksu do umowy z Funduszem miały bezpośredni wpływ na równoległą umowę ze Spółką oraz zakres zobowiązania poręczyciela – to Agencja powinna z własnej inicjatywy podjąć działania w celu skorygowania umowy z WSK „PZL-Świdnik" SA oraz dokonać stosownych modyfikacji wielkości należnej prowizji i w wysokości skorygowanej dochodzić niezapłacenej przez Spółkę, a wymaganej na dzień 30 czerwca 2010 r., prowizji od tego poręczenia.

2. Nie zgłaszając (poza przypadkiem WSK „PZL-Kalisz" SA[15] – ze względu na jego szczególną przewlekłość) zasadniczych uwag do sposobu procedowania przez ARP SA z wnioskami składanymi przez spółki ppo w trybie *ustawy o kip*, zdaniem NIK, znaczna część przekazanego wsparcia nie przyniosła oczekiwanych efektów. Nie we wszystkich bowiem przypadkach spółkom ppo, którym Agencja udzieliła pomocy na ratowanie i/lub na restrukturyzację, udało się z powodzeniem przeprowadzić wszystkie niezbędne działania dostosowawcze. Mając na względzie okres przeszło 5 lat jaki upłynął od momentu przekazania środków, przypadek Stoczni Marynarki Wojennej SA w Gdyni (dalej SMW SA lub Stocznia) – którą ARP SA, w ramach obydwu ww. form pomocy, zasiliła łączną kwotą 145 mln zł (stanowiącą 77% globalnej kwoty przekazanej wszystkim podmiotom tego sektora na podstawie tych przepisów) – jest przykładem projektu restrukturyzacji spółki, który do tej pory nie przyniósł zakładanych efektów.

Zdaniem NIK, w przypadku Stoczni dotychczasowe działania prowadzone przez Agencję nie doprowadziły do wypełnienia misji ARP SA, tj. przejęcia mającego kłopoty przedsiębiorstwa

[15] Szerzej patrz pkt. 2.3. *Wystąpienia*.

państwowego, przeprowadzenia procesu skutecznej restrukturyzacji (przy wykorzystaniu m.in. pomocy publicznej), a następnie jego sprzedaży z zapewnieniem mu warunków do przyszłego rozwoju.

Wśród beneficjentów pomocy udzielonej w ramach ustawy o kip, w formie pożyczek lub dokapitalizowania, znalazło się ogółem 6 przedsiębiorców należących (powiązanych kapitałowo)[16] do sektora ppo. W analizowanym okresie przekazano im wsparcie w łącznej wysokości 188,4 mln zł (100%). Na ww. kwotę składały się:

- pożyczki na ratowanie udzielone 4 podmiotom (PZL „Mielec" Sp. z o.o., SMW SA, ZM „Tarnów" SA i FŁT „Kraśnik" SA) – w łącznej wysokości 54,5 mln zł, stanowiące 29% wszystkich środków jakie w tym trybie Agencja przekazała spółkom ppo;
- pożyczki na restrukturyzację udzielone 2 podmiotom (SMW SA i „PZL-Wrocław" Sp. z o.o.) w łącznej wysokości 44,0 mln zł – odpowiednio 23%;
- dokapitalizowanie 2 podmiotów (SMW SA i WSK „PZL-Kalisz" SA) w łącznej wysokości 89,9 mln zł – odpowiednio 48%.

Celem pomocy na ratowanie było podtrzymanie płynności finansowej podmiotu znajdującego się w trudnej sytuacji ekonomicznej na czas konieczny do opracowania planu jego restrukturyzacji lub likwidacji (z reguły 6 miesięcy). Pomoc na restrukturyzację opierała się z kolei na wykonalnym, spójnym i dalekosiężnym planie, którego celem było przywrócenie długoterminowej rentowności przedsiębiorstwa.

2.1. W przypadku „PZL-Mielec" Sp. z o.o. NIK uznaje za nadal aktualne ustalenia z wcześniejszych kontroli[17], pozytywnie oceniając zaangażowanie ARP SA w proces jej restrukturyzacji zakończony ostatecznie sprzedażą udziałów będących w posiadaniu Agencji, inwestorowi branżowemu – United Technologies Holdings (dalej UTH) i Sikorsky Aircraft Corporation (dalej SAC). Należy jednak mieć na uwadze, że dla uzyskania tego ostatecznego efektu wcześniej konieczne było dokonanie modyfikacji formy udzielonego wsparcia.

> W dniu 8 marca 2005 r. „PZL-Mielec" Sp. z o.o. złożyły wniosek o udzielenie indywidualnej pomocy publicznej na ratowanie, w formie zwrotnej pożyczki

[16] W przypadku Kombinatu „PZL-Hydral" SA o wsparcie występowała ta Spółka – zaliczana do ppo oraz wydzielona na bazie jej majątku spółka zależna „PZL-Wrocław" Sp. z o.o. – formalnie nie zaliczona do ppo. Ostatecznie pomoc na restrukturyzację – pożyczkę w wysokości 4 mln zł – uzyskała „PZL-Wrocław" Sp. z o.o. Szerzej patrz pkt. 2.4. *Wystąpienia.*

[17] Patrz:
- wystąpienie pokontrolne do Zarządu „PZL-Mielec" Sp. z o.o. po kontroli działalności Agencji Rozwoju Przemysłu SA w zakresie restrukturyzacji polskiego przemysłu (pismo: P/06/047 LRZ-41011-1-06 z lutego 2007 r.);
- wystąpienie do Zarządu ARP SA po kontroli prawidłowości zabezpieczenia interesu Skarbu Państwa przy sprzedaży „PZL-Mielec" Sp. z o.o. (pismo: I/07/008 LRZ-41108-1-07 ze stycznia 2008 r.).

w wysokości 16 mln zł, przeznaczonej na sfinansowanie bieżącej działalności. Umowę nr OPP/2/2005 – po doprecyzowaniu przeznaczenia pożyczki, w związku z przekazanym stanowiskiem Prezesa UOKiK – podpisano w dniu 22 czerwca 2005 r. Była ona pięciokrotnie aneksowana, w tym czterokrotnie, ze względu na trudności ze spłatą. Ostatecznie zwrot środków nastąpił dopiero 16 marca 2007 r. – w ramach transakcji sprzedaży udziałów tej Spółki przez APR SA.

„PZL-Mielec" Sp. z o.o., począwszy od 2002 r., generowała ujemny wynik finansowy, funkcjonując w znacznej mierze dzięki pomocy finansowej ze strony Agencji. Strata netto w latach 2002–2005 wynosiła odpowiednio: 20,5 mln zł, 11,4 mln zł, 24,6 mln zł i 18,5 mln zł. W związku z powyższym poprawa sytuacji ekonomicznej mogła nastąpić jedynie poprzez głębokie działania restrukturyzacyjne wsparte pomocą publiczną lub powiązanie kapitałowe z silnym partnerem z branży lotniczej.

Mając na względzie powyższe uwarunkowania pożyczka na ratowanie traktowana była jako rozwiązanie tymczasowe, niezbędne w okresie potrzebnym do opracowania planu restrukturyzacji, w którym pierwotnie (wersja z listopada 2005 r.) zakładano udzielenie przez ARP SA pomocy publicznej indywidualnej na restrukturyzację w formie dokapitalizowania w wysokości 80 mln zł. Zmodyfikowana, w kwietniu 2006 r., wersja programu dodatkowo przewidywała udzielenie poręczeń kredytowych i gwarancyjnych w kwocie 160 mln zł.

Wobec negatywnej opinii UOKiK, ostatecznie odstąpiono od udzielenia Spółce ww. form wspracia, realizując w zamian sprzedaż udziałów „PZL-Mielec" Sp. z o.o. na rzecz UTH.

W dniu 18 grudnia 2006 r. zawarto umowę sprzedaży i nabycia udziałów, a 16 marca 2007 r. umowę rozporządzającą tymi udziałami pomiędzy ARP SA i UTH, z udziałem SAC i „PZL-Mielec" Sp. z o.o. Inwestor wpłacił na rzecz Agencji 66 mln zł tytułem zapłaty za udziały w Spółce, spłacił całość zadłużenia „PZL-Mielec" Sp. z o.o. wobec ARP SA (w tym z tytułu pożyczki nr OPP/2/2005) w wysokości 36,7 mln zł, a także podjął zobowiązania produkcyjne, inwestycyjne i pracownicze, obejmujące m.in. wytwarzanie kabin do śmigłowców Black Hawk. W latach 2007–2009 wartość sprzedaży systematycznie rosła – odpowiednio z poziomu 112,2 mln zł do 190,7 mln zł. W I kwartale 2010 r. jej wartość wynosiła 74,3 mln zł. W analizowanym okresie „PZL-Mielec" Sp. z o.o. ponosiły jeszcze straty netto, lecz z roku na rok ich wielkość wykazywała tendencję spadkową (od 65,6 mln zł w 2007 r. do 21,2 mln zł w 2009 r.). Za I kwartał 2010 r. Spółka osiągnęła zysk netto w kwocie 1,5 mln zł. Poziom zatrudnienia stale rósł (do 1 855 osób w I kwartale 2010 r.), a łączne nakłady inwestycyjne w latach 2007–2010 (I kwartał) wyniosły 169,5 mln zł. Ww. dane, w ocenie NIK, potwierdzają efektywność tej transakcji.

2.2. Zdaniem NIK przypadek SMW SA jest przykładem wsparcia udzielonego przez ARP SA w trybie *ustawy o kip*, które do tej pory nie przyniosło zakładanych efektów, pomimo znacznych środków przekazanych temu podmiotowi w ramach pomocy publicznej (łącznie 145 mln zł). W przypadku tego przedsiębiorcy działania naprawcze i restrukturyzacyjne zakończyły się niepowodzeniem. Dostrzegając splot wielu czynników i okoliczności, które ostatecznie doprowadziły do wydania, w dniu 22 grudnia 2009 r. przez Sąd Rejonowy

w Gdańsku-Północ decyzji o upadłości tej Stoczni z możliwością zawarcia układu, w ocenie NIK, jej właściciel (tj. Agencja) w odpowiednim czasie (pomimo podejmowania takich prób) nie doprowadził do wyegzekwowania opracowania i kompleksowego wdrożenia przez SMW SA radykalnego programu restrukturyzacyjnego ani nie znalazł dla niej partnera kooperacyjno-handlowego czy też inwestora (choć także prowadzone były działania w tym obszarze). Obecnie zakres działań właścicielskich prowadzony przez ARP SA w stosunku do Stoczni jest istotnie ograniczony ze względu na toczące się postępowanie upadłościowe.

SMW SA powstała w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstwa państwowego. Głównym przedmiotem jej działalności jest zaspokajanie potrzeb obronnych państwa w zakresie remontów, modernizacji i produkcji uzbrojenia i sprzętu wojskowego. Powyższe „uprzywilejowane" usytuowanie Stoczni powodowało jej silne uzależnienie od zamówień i kontraktów głównego odbiorcy – Marynarki Wojennej RP, podlegających znacznym ograniczeniom w związku z oszczędnościami w budżecie MON. Jednocześnie Spółka, na skutek wprowadzenia systemu otwartych przetargów, systematycznie traciła wyłączność na świadczenie usług zlecanych przez to Ministerstwo. W dalszym ciągu SMW SA zobowiązana jednak była do utrzymywania mocy produkcyjnych w ramach programu mobilizacji gospodarki. Środki na ten cel przekazano Stoczni jedynie w 2003 r. (0,6 mln zł), w 2005 r. (0,3 mln zł) oraz w 2008 r. (2,3 mln zł). Nie pokrywały one pełnych kosztów ponoszonych z tego tytułu przez tego przedsiębiorcę.

Dodatkowo od dnia przystąpienia Polski do UE, Stocznia podlegała rygorom art. 296 *Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską*[18] dopuszczającego przeznaczenie pomocy publicznej wyłącznie na produkcję specjalną (wojskową), co w kontekście kryzysu w całym przemyśle stoczniowym w wydatny sposób utrudniało jej konkurowanie na rynku cywilnym, w celu zwiększenia stopnia wykorzystania posiadanego majątku produkcyjnego.

Powyższe uwarunkowania zewnętrzne, w ocenie NIK, niekorzystnie wpływały na sposób prowadzenia procesu restrukturyzacji tego podmiotu, a w konsekwencji utrudniały osiągnięcie przez Spółkę wszystkich zakładanych w jego ramach celów. Jednocześnie wszystkie te okoliczności były dobrze znane tak SMW SA, jak i ARP SA.

W dniu 23 maja 2005 r. Stocznia złożyła wniosek o udzielenie indywidualnej pomocy publicznej na ratowanie, w formie pożyczki, w wysokości 25 mln zł. Jej przeznaczeniem było finansowanie działań przywracających płynność finansową. SMW SA stała się przedsiębiorstwem zagrożonym upadłością, m.in. w wyniku utraty w 2004 r. ponad połowy kapitału własnego i znacznego wzrostu zobowiązań.

Umowę pożyczki nr OPP/3/2005 podpisano w dniu 5 sierpnia 2005 r. Określała ona m.in., że środki zostaną przekazane Spółce w trzech transzach: 13 mln zł (co nastąpiło w dniu 8 sierpnia 2005 r., 6 mln zł (odpowiednio 5 września 2005 r.) i kolejne 6 mln zł (3 października 2005 r.), z przeznaczeniem na spłacenie należności wobec podmiotów, których listę określał załącznik do umowy. W końcowym rozliczeniu pożyczki Stocznia

[18] Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/2 ze zm. Aktualnie art. 346 ust. 1 lit. b. Wersja skonsolidowana *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (Dz. Urzędowy UE C83 z 30.03.2010 r.).

wykazała 39 kontrahentów, z tego 34 krajowych i 5 zagranicznych zaspokojonych z jej środków, w łącznej wysokości 25 mln zł. Ostatecznie, po kolejnych aneksach przesuwających terminy, została ona w całości – w dniu 21 kwietnia 2006 r. – spłacona jednorazowo ze środków kolejnego wsparcia.

W dniu 27 września 2005 r. SMW SA wystąpiła do ARP SA z wnioskiem o udzielenie pomocy publicznej indywidualnej na restrukturyzację. Podstawą wniosku był *Program restrukturyzacji na lata 2005–2011* zatwierdzony przez MON w dniu 22 września 2005 r. Wcześniej, w dniu 21 lipca 2005 r., w celu zabezpieczenia prawidłowej realizacji procesu restrukturyzacji Stoczni, podpisano trójstronne porozumienie pomiędzy MON, Agencją i SMW SA. W myśl tego porozumienia MON miał podjąć działania w celu komercjalizacji Spółki (co nastąpiło w dniu 1 grudnia 2005 r.), a Agencja zadeklarowała udzielenie jej pomocy publicznej w łącznej kwocie 120 mln zł – na którą składała się pożyczka restrukturyzacyjna w wysokości 40 mln zł oraz dokapitalizowanie przez objęcie przez ARP SA akcji Spółki – w wysokości 80 mln zł. Powyższe zaangażowanie uzasadniono koniecznością odbudowy kapitału obrotowego na poziomie pozwalającym na odzyskanie płynności finansowej oraz modernizacją infrastruktury produkcyjnej w celu realizacji zakładanego planu sprzedaży na rzecz Marynarki Wojennej RP. Przeznaczeniem wsparcia było pokrycie długów Stoczni i przeprowadzenie jej restrukturyzacji, zakładajace m.in.: sprzedaż sześciu zbędnych nieruchomości wraz z gruntami, wdrożenie nowych systemów zarządzania, modernizację potencjału technicznego i infrastruktury informatycznej oraz restrukturyzację zatrudnienia, polegającą na jego redukcji w latach 2005–2007 o 25% (na dzień złożenia wniosku przedsiębiorstwo zatrudniało 1 684 pracowników).

Umowę pożyczki nr OPP/5/2006 zawarto w dniu 6 kwietnia 2006 r. W trakcie jej realizacji zostały podpisane 4 aneksy. Ostatni z nich, z dnia 6 stycznia 2009 r., zmienił termin spłaty pożyczki. Miała ona nastąpić w trzech ratach. Pierwsza – w wysokości 100 tys. zł do końca 2007 r., druga – w wysokości 10 mln zł do końca 2010 r., a trzecia – w wysokości 29,9 mln zł do końca 2011 r.

Akt notarialny, związany z dokapitalizowaniem Spółki, sporządzono w dniu 19 kwietnia 2006 r.

Stocznia, w okresie od kwietnia do sierpnia 2006 r., wydatkowała kwotę 56,9 mln zł na cele nieprzewidziane programem restrukturyzacji, m.in. na finansowanie nakładów ponoszonych w związku z bieżącą produkcją i wypłatą wynagrodzeń. Zarząd Stoczni zobowiązał się dokonać zwrotu nieprawidłowo wydatkowanej kwoty, co ostatecznie nastąpiło w dniu 8 lutego 2008 r.

Zdaniem NIK wydatkowanie środków z tytułu pomocy publicznej niezgodnie z celami i warunkami określonymi programem restrukturyzacji miało bezpośredni wpływ na nieosiągnięcie przez Stocznię zakładanych w nim celów, spowodowało konieczność modyfikacji tego programu oraz dokonania zmian w składzie Zarządu – wpływając niekorzystnie na ciągłość prowadzonego procesu dostosowawczego. Niezależnie od powyższego konieczność zwrotu tak dużej sumy dodatkowo obniżyła płynność Spółki, tym samym jeszcze bardziej komplikując jej i tak trudne położenie.

Sytuacja ekonomiczno-finansowa Stoczni w latach 2003–2009 była bardzo zła. W całym analizowanym okresie Spółka w praktyce była zagrożona upadłością. Z wyjątkiem

2004 r. SMW SA w każdym roku uzyskiwała ujemny wynik finansowy. W ww. okresie straty netto wynosiły odpowiednio: 40 mln zł – w 2003 r., 9,1 mln zł – w 2005 r., 106,7 mln zł – w 2006 r., 11,8 mln zł w – 2007 r., 28,9 mln zł – w 2008 r. oraz 98,1mln zł – w 2009 r. Ponadto Stocznia wykazywała ujemny kapitał własny, nie dysponowała kapitałem obrotowym, nie posiadała zdolności kredytowej i miała bardzo niską płynność finansową. Pomimo radykalnego spadku zatrudnienia (z 1 709 osób w 2003 r. do 1 144 osób w I kwartale 2010 r.) jego poziom był wciąż niedostosowany do aktualnie wykorzystywanych zdolności produkcyjnych (w 2009 r. 68% w przypadku produkcji „S", 32% w przypadku produkcji „C").

W okresie 2003–2010 (I kwartał) jedynie w 2007 r. zrealizowana sprzedaż ogółem była wyższa od planowanej (odpowiednio 235,3 mln zł i 215,4 mln zł).

Ze względu na ww. sytuację ekonomiczno-finansową, na skutek: niepełnego portfela zamówień, realizacji kontraktów bez finansowania (na zasadzie finansowania się zobowiązaniami obcymi), braku możliwości pozyskania finansowania w instytucjach kredytujących, ograniczenia kontraktacji z MON, wypowiedzenia umowy kredytowej przez Bank Pekao SA oraz rosnącej kwoty zobowiązań – Zarząd Stoczni, w dniu 27 lipca 2009 r., złożył w Sądzie Rejonowym w Gdańsku wniosek o upadłość z możliwością zawarcia układu. Zgodnie z postanowieniem Sądu z dnia 22 grudnia 2009 r. zarząd mieniem wchodzącym w skład masy upadłości w całości sprawuje upadły, pod nadzorem nadzorcy sądowego. Dla Stoczni wyznaczony został również sędzia-komisarz.

NIK nie zgłasza uwag do dotychczasowych działań podejmowanych przez Spółkę w celu doprowadzenia do zawarcia układu w ramach toczącego się postępowania.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2010 r. udział Agencji w kapitale zakładowym Stoczni wynosił 99,38% i wynikał z dokapitalizowania udzielonego temu przedsiębiorcy przez ARP SA.

Odnotowując, w stosunku do poprzedniej kontroli[19], istotny postęp w zakresie sprawowania przez ARP SA nadzoru nad prawidłowością wykorzystania przez poszczególnych beneficjentów przekazywanych im środków oraz oceny efektów podejmowanych przez nich działań, zdaniem NIK, opisany powyżej przypadek SMW SA w sposób jednoznaczny wskazuje na konieczność stałego doskonalenia procedur wewnętrznych Agencji w tym obszarze.

W zawieranych umowach Agencja zobowiązywała podmioty korzystające ze wsparcia do wydatkowania otrzymanych środków zgodnie z celami i warunkami określonymi programem restrukturyzacji oraz nakładała na nie obowiązek przedkładania kwartalnych sprawozdań, obejmujących m.in. rozliczenie sposobu wydatkowania otrzymanych kwot (w tym przedkładania dokumentów źródłowych potwierdzających fakt ich ponoszenia). Jednocześnie, w celu zapewnienia przejrzystości i umożliwienia kontroli, środki z tytułu pomocy publicznej były im przekazywane na wyodrębniony specjalnie w tym celu rachunek bankowy.

[19] Pismo: P/06/047 KGP/41012-1/06 z marca 2007 r.

NIK zwraca uwagę, że pomimo tych zabezpieczeń SMW SA już w pierwszym sprawozdaniu, przekazanym Agencji w dniu 28 lipca 2006 r. i obejmującym okres od 07 kwietnia 2006 r. do 30 czerwca 2006 r. (tj. od dnia otrzymania środków), pominęła fakt niezgodnego z umową pożyczki i dokapitalizowania wydatkowania kwoty 43,1 mln zł. Suma ta została przelana na rachunek podstawowy Stoczni i służyła finansowaniu celów nieprzewidzianych programem restrukturyzacji. Powyższe okoliczności ujawniła kontrola ARP SA przeprowadzona w Spółce w dniach 11 i 12 września 2006 r. Stocznia wspomniała o tym fakcie w kolejnym sprawozdaniu, przygotowanym w dniu 27 października 2006 r., w którym kwota środków wydatkowych niezgodnie z przeznaczeniem, ujawniona przez Agencję, wzrosła do 56,9 mln zł.

Ww. uwarunkowania wskazują jednoznacznie na celowość podejmowania i prowadzenia przez Agencję,w miarę możliwości bez zbędnej zwłoki (w szczególności w przypadkach przekazywania wysokich kwot wsparcia) bezpośrednich czynności kontrolnych u beneficjentów pomocy udzielanej przez ARP SA.

2.3. W ocenie NIK w przypadku WSK „PZL-Kalisz" SA proces udzielania tej spółce pomocy na restrukturyzację, w formie dokpitalizowania, w wysokości 9,9 mln zł, był wyjątkowo przewlekły – także w porównaniu z innymi przypadkami analizowanymi w trakcie niniejszej kontroli.

Dostrzegając jednostkowy charakter pomocy publicznej udzielanej przez ARP SA oraz konieczność wypełnienia (w każdej sytuacji) obowiązujących w tym zakresie procedur wewnętrznych, a także wymóg uzyskania zgód korporacyjnych organów Agencji i beneficjenta, zdaniem NIK, zmiana podmiotu udzielającego wsparcia (z ministra właściwego do spraw gospodarki na ARP SA) oraz jej formy (z dotacji na dokapitalizowanie) – w ramach kontynuowanego procesu restrukturyzacji, wcześniej pozytywnie zaopiniowanego przez UOKiK i KE, w świetle przedstawionego poniżej kalendarium – nie stanowiła okoliczności wystarczająco usprawiedliwiających jego długotrwałość. Dotyczy to w szczególności okresu pomiędzy końcem stycznia 2007 r. a połową czerwca 2007 r., tj. od uchwały Walnego Zgromadzenia ARP SA o objęciu akcji WSK „PZL-Kalisz" SA do wyrażenia przez Zarząd Agencji zgody na dokapitalizowanie tej spółki, wstępnie zadeklarowanej już rok wcześniej. Zwłoka w przekazaniu wsparcia miała wpływ na przebieg realizowanych za jego pomocą zamierzeń.

> WSK „PZL-Kalisz" SA opracował Program restrukturyzacji na lata 2004–2007, który w zakresie pomocy publicznej został pozytywnie zaopiniowany przez Prezesa UOKiK oraz zaakceptowany przez KE (w dniu 29 października 2003 r.). W programie tym

przyjęto, że źródłem wsparcia tego procesu, w łącznej kwocie 13,4 mln zł, będą środki pozostające w dyspozycji ministra właściwego do spraw gospodarki – przekazywane spółkom ppo w trybie *ustawy z dnia 7 października 1999 r. o wspieraniu restrukturyzacji przemysłowego potencjału obronnego i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczpospolitej Polskiej*[20] oraz *rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie przyznawania środków na wspieranie procesu restrukturyzacji przemysłowego potencjału obronnego*[21] – na zakup maszyn i urządzeń niezbędnych do zapewnienia produkcji uzbrojenia lub sprzętu wojskowego. W latach 2003–2004, w związku z przychodami uzyskanymi z prywatyzacji dwóch podmiotów (WSK „PZL-Rzeszów" SA i PZL „Warszawa –Okęcie" SA), minister właściwy do spraw gospodarki, na podstawie ww. przepisów, rozdzielił te środki, przyznając m.in. WSK „PZL-Kalisz" SA łączną kwotę 3,5 mln zł (w kolejnych latach odpowiednio: 0,8 mln zł i 2,7 mln zł)[22].

Mając na względzie nieuzyskanie przez Skarb Państwa przychodów z prywatyzacji kolejnych spółek tego sektora, co wykluczyło kontynuowanie pomocy dla Spółki z tej puli środków, minister właściwy do spraw gospodarki zwrócił się do ARP SA z prośbą o rozważenie możliwości jej dalszego wsparcia, w trybie *ustawy o kip*, w wysokości 9,9 mln zł, stanowiącej różnicę pomiędzy całym programem pomocy (13,4 mln zł), a dotychczas przekazaną kwotą (3,5 mln zł). Pismo w tej sprawie wpłynęło do Agencji w dniu 16 lutego 2006 r., a więc jeszcze przed formalnym wnioskiem od tego przedsiębiorcy.

Wniosek „PZL-Kalisz" SA z dnia 16 marca 2006 r. obejmował restrukturyzację technologiczną (związaną z zakupem nowoczesnych maszyn i urządzeń) oraz rynkową (wynikającą z modernizacji silnika ASz-621R/K9 i dostosowaniem go do wymogów odbiorców).

Uchwałą Zarządu Agencji z dnia 28 czerwca 2006 r. ARP SA zadeklarowała możliwość udzielenia pomocy publicznej na restrukturyzację, w formie dokapitalizowania. Rada Nadzorcza, uchwałą z dnia 12 lipca 2006 r., pozytywnie zaopiniowała dla Walnego Zgromadzenia wniosek Zarządu Agencji. Warunkiem uzyskania wsparcia było m.in. utrzymanie pozytywnej opinii Prezesa UOKiK, co nastąpiło w dniu 7 listopada 2006 r.

Aktem notarialnym z dnia 29 stycznia 2007 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ARP SA wyraziło zgodę na objęcie 986 050 sztuk akcji zwykłych WSK „PZL-Kalisz" SA po cenie emisyjnej równej wartości nominalnej 10,00 zł każda, tj. o łącznej wartości 9,9 mln zł. Zostały one pokryte wkładem pieniężnym ze środków pochodzących z podwyższenia kapitału Agencji przez Skarb Państwa, zgodnie z *ustawą o kip*, przeznaczonych na udzielanie pomocy publicznej.

W dniu 13 czerwca 2007 r., Zarząd ARP SA wyraził zgodę na udzielenie zadeklarowanej wcześniej (uchwałą z dnia 28 czerwca 2006 r.) pomocy na restrukturyzację. W dniu 28 czerwca 2007 r. została zawarta, w formie aktu notarialnego, umowa o udzielenie

[20] Dz. U. Nr 83, poz. 932 ze zm.
[21] Dz. U. Nr 89, poz. 830.
[22] Ocena tego instrumentu wsparcia, w skali sektora, przeprowadzona została w trakcie kontroli prowadzonej równolegle w Ministerstwie Gospodarki.

dokapitalizowania w wysokości 9,9 mln zł, które ostatecznie nastąpiło w dniu 5 lipca 2007 r.

Tym samym od chwili złożenia przez Spółkę wniosku o udzielenie pomocy na restrukturyzację do momentu ostatecznego sfinalizowania tej operacji minęło przeszło 15 miesięcy. Zwłoka w terminie przekazania środków przez ARP SA sprawiła, że nie wszystkie działania restrukturyzacyjne, przewidziane do realizacji w latach 2004–2007, zostały przez nią wykonane w pierwotnie przewidywanym terminie. Kwotę dokapitalizowania WSK „PZL-Kalisz" SA otrzymała bowiem w roku, w którym proces ten powinien zostać zakończony. Z tego względu działania restrukturyzacyjne zaplanowane na lata 2004–2007 realizowane były również w roku 2008, a nawet w I półroczu 2009 r., tj. w warunkach spowolnienia gospodarczego.

Ostatecznie Zarząd ARP SA zaakceptował w dniu 4 listopada 2009 r. sprawozdanie Spółki i uznał pomoc publiczną za rozliczoną.

Zdaniem NIK, biorąc pod uwagę aktualne wyniki ekonomiczno-finansowe WSK „PZL-Kalisz" SA, udzielona pomoc spełniła swoją rolę, choć jej efekty w istotnym stopniu zniekształca spowolnienie tempa wzrostu gospodarczego z przełomu lat 2008 i 2009, co przekładało się z kolei na rozbieżności między planowanymi a zrealizowanymi wielkościami. Przykładowo w latach 2008–2009 nastąpił spadek sprzedaży ogółem z 53 mln zł do 45 mln zł. W I kwartale 2010 r. sprzedaż ta wyniosła 9 mln zł. Strata netto za 2008 r. wynosiła 3 mln zł. W 2009 r. Spółka odnotowała zysk netto na poziomie 1 mln zł, a za pierwszy kwartał 2010 r. ponownie stratę netto – w wysokości 0,7 mln zł. W latach 2006–2009 zatrudnienie spadło z 826 osób do 679 osób, a poziom wykorzystania zdolności produkcyjnych z 45,5% do 37,4%.

W ocenie NIK, bez podjętych działań restrukturyzacyjnych sytuacja ta byłaby z pewnością gorsza.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2010 r. udział ARP SA w kapitale zakładowym Spółki wynosił 21,50% i wynikał z dokapitalizowania udzielonego przez Agencję temu przedsiębiorcy.

2.4. NIK nie zgłasza uwag do strony proceduralnej dotychczasowego sposobu prowadzenia przez ARP SA procesu restrukturyzacji i prywatyzacji Kombinatu „PZL-Hydral" SA i „PZL-Wrocław" Sp. z o.o., dostrzegając że istotny wpływ na jego przebieg – uniemożliwiający na obecnym etapie przeprowadzenie kompleksowej oceny jego ostatecznych efektów – miał brak zgody KE na pierwotnie zakładane działania, a w konsekwencji konieczność poszukiwania inwestora strategicznego, z którym (do czasu zakończenia kontroli) kontynuowano uszczegóławianie warunków ramowej umowy prywatyzacyjnej, podpisanej w grudniu 2009 r.

Plan restrukturyzacji Kombinatu zakładał koncentrację na działalności podstawowej, tj. produkcji wyrobów techniki lotniczej, kooperacji i wyrobów hydrauliki przemysłowej. Miała ona zostać w całości przeniesiona do „PZL-Wrocław" Sp. z o.o. – spółki zależnej, powołanej w tym celu w 2004 r. Docelowo zakładano jej prywatyzację oraz likwidację „PZL-Hydral" SA. W związku z tym, istotnym elementem tych działań, było z jednej

strony wyposażenie „PZL-Wrocław” Sp. z o.o. w niezbędny majątek produkcyjny oraz środki obrotowe do prowadzenia działalności a jednocześnie uregulowanie zobowiązań publicznoprawnych Kombinatu, poprzez ich spłatę ze środków uzyskanych z dokapitalizowania oraz sprzedaży składników majątkowych, co w konsekwencji miało umożliwić prywatyzację spółki zależnej.

Pomoc ze strony ARP miała wynieść 53 mln zł, w tym:

- 36 mln zł – na podwyższenie kapitału zakładowego Kombinatu „PZL-Hydral”SA,
- 13 mln zł – na podwyższenie kapitału zakładowego „PZL-Wrocław” Sp. z o.o.,
- 4 mln zł – na udzielenie „PZL-Wrocław” Sp. z o.o. pożyczki.

W dniu 20 września 2007 r. Zarząd ARP SA zadeklarował możliwość udzielenia Grupie Kapitałowej „PZL-Hydral” SA pomocy indywidualnej na restrukturyzację w formie dokapitalizowania i pożyczki, w ww. kwotach i przeznaczeniu.

Mając na względzie wysokość zaległych zobowiązań Kombinatu wobec wierzycieli publicznoprawnych, wynoszącą według stanu na dzień 7 grudnia 2007 r. 272 mln zł oraz skalę uzyskanego umorzenia (65 mln zł), deklarowane przez ARP SA wsparcie okazało się niewystarczające.W związku z powyższym Zarząd Agencji, 7 grudnia 2007 r., zadeklarował możliwość udzielenia pomocy publicznej w wysokości 130,5 mln zł, na którą składały się:

- dokapitalizowanie, w łącznej kwocie 49,2 mln zł, polegające na podwyższeniu kapitałów zakładowych „PZL-Hydral” SA – o 36 mln zł oraz PZL-Wrocław” Sp. z o.o. – o 13,2 mln zł;
- ewentualne dokapitalizowanie, w wysokości 77,3 mln zł, z przeznaczeniem na spłatę wymagalnych zaległych zobowiązań Kombinatu wobec ZUS z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne za lata 1996–1998;
- pożyczka 4 mln zł dla „PZL-Wrocław” Sp. z o.o.

Ostatecznie KE, we wrześniu 2008 r., nie udzieliła zgody na udzielenie pomocy w takim wymiarze.

Wcześniej – 2 kwietnia 2008 r., ARP SA zawarła z „PZL–Wrocław” Sp. z o.o. umowę pożyczki nr OPP/4/2008 na kwotę 4 mln zł. Wpłynęła ona na rachunek Spółki 20 czerwca 2008 r. i została, zgodnie z przeznaczeniem, wydatkowana na wypłatę wynagrodzeń pracowników grupy nierobotniczej za lipiec i październik 2008 r., zakup materiałów i surowców produkcyjnych, zwrot podatku do urzędu skarbowego, a także opłatę składek do ZUS. Umowa była dwukrotnie aneksowana. Aneks nr 2 (z dnia 23 czerwca 2009 r.) zmienił terminy spłaty pożyczki, w związku z umową z Hamilton Sundstrand Corporation (dalej HSC).

W związku rozstrzygnięciem KE Agencja podjęła działania celem pozyskania strategicznego inwestora. Zdaniem NIK zadaniu temu sprzyjał fakt, że restrukturyzację majątkową i organizacyjną Kombinatu zakończono. Dotychczasowa działalność gospodarcza Spółki, wraz z majątkiem produkcyjnym, została przeniesiona do „PZL-Wrocław” Sp. z o.o. Ponadto „PZL-Hydral” SA zbył zbędne nieruchomości i spłacił część zadłużenia publicznoprawnego. Sytuację tę ilustrują poniższe dane. W 2007 r. sprzedaż Kombinatu wynosiła 43 mln zł, a zatrudnienie 639 osób, podczas gdy w 2009 r. wielkości te wynosiły odpowiednio zaledwie 2 mln zł i 26 osób.

Niezależnie od powyższego właścicielem wszystkich udziałów „PZL-Wrocław" Sp. z o.o. (o łącznej wartości nominalnej 17,2 mln zł) był „PZL-Hydral" SA, którego z kolei akcje (o łącznej wartości nominalnej 20,4 mln zł) w 90,54% należały do Agencji.

W dniu 28 sierpnia 2009 r. doszło do podpisania pomiędzy HSC, „ PZL-Hydral SA", „PZL-Wrocław" Sp. z. o.o. i ARP SA Memorandum of Understanding, określającego ogólny zarys planowanej transakcji. Polegała ona na nabyciu przez ARP SA udziałów „PZL-Wrocław" Sp. z o.o. od „PZL-Hydral" SA, spłacie przez Kombinat zobowiązań zgodnie z zatwierdzonym przez wierzycieli *Planem restrukturyzacji*, zwolnieniu hipotek oraz sprzedaży „PZL-Wrocław" Sp. z o.o. na rzecz HSC. Uchwałą z dnia 17 grudnia 2009 r. Zarząd ARP SA wyraził zgodę na zawarcie umowy ramowej pomiędzy Agencją, HSC i Kombinatem „PZL-Hydral" SA, dotyczącej sprzedaży udziałów „PZL-Wrocław" Sp. z o.o. Została ona podpisana w dniu 18 grudnia 2009 r. Umowa ta określa czynności, które strony muszą podjąć oraz zdarzenia, które muszą wystąpić, aby doszło do:

- umowy sprzedaży udziałów „PLZ-Wrocław" Sp. z o.o. przez Kombinat na rzecz ARP SA;
- przedwstępnej umowy sprzedaży udziałów „PZL-Wrocław" Sp. z o.o. przez Agencję na rzecz HSC;
- ostatecznej umowy sprzedaży udziałów „PZL-Wrocław" Sp. z o.o. przez ARP SA na rzecz HSC, której przedmiotem będzie sprzedaż tej firmie wszystkich udziałów Spółki „PLZ-Wrocław" należących do Agencji w dniu zawarcia transakcji za cenę 65 mln zł.

W dniu 25 sierpnia 2010 r. ARP SA, HSC oraz Kombinat „PZL-Hydral" SA podpisały aneks nr 6 do umowy ramowej z dnia 18 grudnia 2009 r., w którym po raz kolejny przesunięto terminy zawarcia wstępnej umowy sprzedaży tych udziałów (pomiędzy ARP SA a „PZL-Hydral" SA) oraz ostatecznej umowy sprzedaży udziałów (pomiędzy ARP SA a HSC). Wynikało to z przedłużającego się procesu weryfikacji przez HSC załączników i oświadczeń do umowy wstępnej i przedwstępnej sprzedaży udziałów „PZL-Wrocław" Sp. z o.o. oraz z konieczności wypełnienia warunków do zawarcia umowy ostatecznej.

2.5. W przypadku ZM „Tarnów" SA NIK zwraca uwagę na opóźnienia w opracowaniu przez Spółkę programu restrukturyzacyjnego (pomimo monitów kierowanych ze strony Agencji), w konsekwencji czego podmiot ten zwrócił wprawdzie przyznane mu środki (pożyczka na ratowanie w wysokości 1 mln zł), lecz nie sformułował niezbędnych działań dostosowawczych – choć jego obecna sytuacja ekonomiczno-finansowa w sposób jednoznaczny wskazuje na pilną konieczność ich podjęcia, co odnotowała także kontrola NIK przeprowadzona u tego przedsiębiorcy.

W dniu 28 maja 2009 r. Zakłady wystąpiły do ARP z wnioskiem o udzielenie pomocy indywidualnej na ratowanie, w formie pożyczki w wysokości 4,8 mln zł. Wniosek był kilkakrotnie uzupełniany. Z kwoty pomocy 3,8 mln zł miało być przeznaczone na zakup materiałów przeznaczonych do produkcji „S" na rynek krajowy, a 1,0 mln zł na wynagrodzenia pracowników zatrudnionych przy tej produkcji. Zakładano, że wsparcie spowoduje uratowanie około 700 stanowisk pracy, a dzięki wdrożonemu planowi

restrukturyzacji pomoże odzyskać płynność finansową, a także długoterminową rentowność i zdolność konkurowania na rynku. Jednym z zabezpieczeń pożyczki miało być poręczenie udzielone przez Bumar Sp. z o.o. na kwotę 4,8 mln zł. Uchwałą z dnia 12 listopada 2009 r. Zarząd ARP SA wyraził zgodę na udzielenie przedsiębiorcy pomocy na ww. warunkach. Rada Nadzorcza Agencji zaakceptowała decyzję Zarządu w dniu 26 listopada 2009 r.

W dniu 11 stycznia 2010 r. do ARP SA wpłynęło pismo, w którym Spółka, w związku z odmową udzielenia poręczenia przez Bumar Sp. z o.o., wnosiła o obniżenie kwoty pożyczki z 4,8 mln zł do 1,0 mln zł i jej przeznaczenie wyłącznie na wynagrodzenia dla pracowników.

W dniu 21 stycznia 2010 r. ZM „Tarnów" SA złożyły poprawiony wniosek, w którym napisano, że Spółka zamierza ubiegać się o pomoc na restrukturyzację (przewidzianą do przeprowadzenia w latach 2009–2011 w obszarach organizacyjnym, finansowym, majątkowym i produkcyjnym). W konsekwencji od 2011 r. w strukturze Spółki mają funkcjonować tylko zakłady produkcji „S".

Umowa pożyczki, zawarta w dniu 8 lutego 2010 r., nie była aneksowana. Na dzień 30 lipca 2010 r. do ARP SA nie wpłynął program restrukturyzacji ZM „Tarnów" SA. W sytuacji jego niedostarczenia nie było możliwe przesunięcie terminu spłaty pożyczki.

ARP SA korespondowała ze Spółką w tej sprawie. O problemach z dotrzymaniem umownego terminu sporządzenia wstępnej wersji planu restrukturyzacji informowano także MSP i PHZ Bumar Sp. z o.o. Ostatecznie, w dniu 20 sierpnia 2010 r., ZM „Tarnów" SA spłaciły całą pożyczkę.

W ocenie NIK, ZM „Tarnów" SA finansowały swoją działalność kapitałami obcymi, co potwierdzają okresy regulowania zobowiązań, wynoszące od 232 dni w 2003 r. poprzez 171 dni w 2004 r. i 200–239 dni w latach 2006–2010 (I kwartał). Spółce nie udało się uzyskać zamówień na produkcję systemu wieżowego do kołowego transportera opancerzonego, a także zintensyfikować sprzedaży wyrobów „S" poza granicami kraju.

Jednocześnie dotychczasowe działania Zakładów w zakresie pozyskiwania zamówień i jednoczesnego zachowania gotowości do wykonywania produkcji specjalnej, a także kompensowanie niewykorzystywanych mocy produkcyjnych wytwarzaniem wyrobów cywilnych nie doprowadziło w pełni do uzyskania odpowiedniej płynności finansowej.

Zdaniem NIK, pomimo wygenerowania zysku netto za 2008 r. i 2009 r., sytuacja płatnicza Spółki nadal była trudna. Zakładom nie udało się osiągnąć zysku, pozwalającego na znaczną redukcję zobowiązań. Wskaźniki ekonomiczno-finansowe w 2008 r. wzrosły, ale już w roku następnym uległy pogorszeniu. Złożyło się na to zmniejszenie sprzedaży ogółem o 37,6%, w tym istotne zmniejszenie sprzedaży wyrobów „S", a także zalegające od trzech lat zapasy materiałów i wyrobów gotowych oraz produkcja w toku z lat 1996–2005 o łącznej wartości 2,5 mln zł. Pomimo podejmowanych działań nie uległa poprawie płynność finansowa. Po uzyskaniu zdolności kredytowej w 2008 r., Spółka utraciła ją w 2009 r. Sytuacja powyższa jest w znacznym stopniu konsekwencją zmniejszenia zamówień rządowych na wyroby „S" oraz braku zamówień eksportowych na te produkty (ostatnią dostawę na kwotę 0,8 mln zł zrealizowano w 2009 r.).

Zdaniem NIK, przy braku gwarancji ustabilizowanych zamówień MON i słabnącym eksporcie wyrobów „S”, istnieje ryzyko całkowitej utraty płynności przy ograniczonej możliwości kredytowania produkcji. Stąd konieczność intensyfikacji działań zmierzających do urentownienia sprzedaży wyrobów zapewniających płynność finansową, aktualizacji programu restrukturyzacyjnego oraz oddzielenia produkcji cywilnej od produkcji specjalnej – w przypadku chęci korzystania z pomocy publicznej.

2.6. W odniesieniu do wsparcia udzielonego FŁT „Kraśnik” SA (pożyczka na ratowanie w wysokości 12,5 mln zł), zdaniem NIK, od czasu jego przekazania (czerwiec 2010 r.) do dnia zakończenia kontroli upłynęło zbyt mało czasu, aby w sposób rzeczowy odnieść się do efektów tej pomocy. Jednocześnie NIK nie zgłasza uwag do strony proceduralnej jej udzielenia.

Wniosek o udzielenie pomocy Spółka złożyła do ARP SA w dniu 21 grudnia 2009 r. Po konsultacjach i analizach był on uzupełniany. Uzasadniając konieczność wsparcia Spółka wskazywała na rosnące straty, malejący obrót, zwiększające się zapasy (nadwyżki niesprzedanej produkcji). W konsekwencji znacznej redukcji zamówień i spadku sprzedaży zmniejszeniu uległ przepływ środków finansowych. Wzrosło natomiast zadłużenie i kwoty naliczanych odsetek od kredytów. Jednocześnie zmniejszała się wartość aktywów netto.

We wniosku zgłoszono zamiar poddania FŁT „Kraśnik” SA restrukturyzacji produkcyjnej, związanej ze sprzedażą kilku zakładów, redukcji portfela produktowego, restrukturyzacji finansowej – polegającej na zawarciu porozumień odnośnie spłaty ratalnej zadłużenia oraz majątkowej.

Wnioskowana pomoc miała być przeznaczona na pokrycie kosztów odpraw z tytułu zwolnień grupowych oraz zmian organizacyjnych, spłatę zobowiązań wobec wierzycieli (głównie dostawców), zakup materiałówi narzędzi niezbędnych do produkcji oraz pokrycie kosztów projektów i wycen zmian infrastruktury organizacyjnej.

Zarząd ARP SA, uchwałą z dnia 21 stycznia 2010 r., zadeklarował gotowość udzielenia pomocy publicznej indywidualnej na ratowanie w formie pożyczki, w wysokości 12,5 mln zł. Jej uruchomienie miało nastąpić m.in. po dostarczeniu przez FŁT „Kraśnik” SA dokumentów potwierdzających ustanowienie zabezpieczeń oraz uzyskaniu pozytywnej decyzji KE o zgodności przedmiotowej pomocy publicznej ze wspólnym rynkiem (co nastąpiło w dniu 2 czerwca 2010 r.). Ze względu na zmianę zabezpieczeń, co wymagało odpowiednich uchwał kolejno Zarządu i Rady Nadzorczej Agencji, umowę pożyczki ostatecznie zawarto w dniu 21 czerwca 2010 r. Transfer środków nastąpił w dniu 28 czerwca 2010 r.

Termin przekazania przez Spółkę pierwszego sprawozdania mijał w dniu 30 lipca 2010 r. W dniu 27 lipca 2010 r. FŁT „Kraśnik” SA przysłała do Agencji sprawozdanie z wykorzystania pomocy publicznej. Zostało ono poddane analizie przez pracowników ARP SA, w wyniku, której wystąpili oni do Spółki o jego uzupełnienie i przesłanie dodatkowych wyjaśnień, co beneficjent uczynił w dniu 6 sierpnia 2010 r.

2.7. Zdaniem NIK nadzór pracowników Agencji nad realizacją procesów restrukturyzacyjnych przez poszczególnych beneficjentów, a także kontrola i monitorowanie sposobu wykorzystania przekazanych im środków, nie może ograniczać się jedynie do gromadzenia i analizy żądanych dokumentów oraz korespondencji z daną spółką, np. w przypadku konieczności uzyskania od niej wyjaśnień na temat przesyłanych sprawozdań okresowych, wynikających z zawartej umowy z ARP SA.

Analiza dokumentacji sporządzanej w Agencji w związku z pomocą publiczną przekazywaną w trybie *ustawy o kip* spółkom ppo (patrz pkt. 2.1.–2.6. *Wystąpienia*) wykazała, że pracownicy ARP SA dokonywali bieżących oraz końcowych ocen skuteczności udzielanej przedsiębiorcom pomocy publicznej, lecz ich wyniki nie zawsze były formułowane na piśmie. W opinii Wicedyrektora Oddziału ARP SA w Warszawie – Pana Michała Kaczmarzyka nie było potrzeby zbędnego biurokratyzowania pracy Agencji, gdyż raportowanie wewnętrzne i tworzenie sprawozdań dotyczących pomocy publicznej dotyczy jedynie tych spraw, w których występowały jakiekolwiek odstępstwa od wcześniej założonych celów.

NIK nie do końca podziela ten pogląd stojąc na stanowisku, że pracownik nadzorujący przebieg procesu restrukturyzacji, w szczególności z zaangażowaniem środków publicznych, powinien tworzyć pisemne sprawozdania z postępu realizacji danej umowy o udzielenie wsparcia, tak aby w każdym momencie można było sięgnąć do odpowiednich sprawozdań – zarówno przez Agencję jak i jednostki zewnętrzne (np. instytucje kontrolne).

W związku z powyższym NIK pozytywnie ocenia fakt utworzenia, z dniem 1 stycznia 2010 r., w ramach Oddziału ARP SA w Warszawie, zespołu monitorowania pomocy publicznej. Jego zadaniem, zgodnie z wyjaśnieniami Wicedyrektora tego Oddziału jest m.in. „*…bieżące monitorowanie udzielonej pomocy publicznej oraz przeprowadzanie stosownych kontroli w siedzibach spółek, które otrzymały pomoc publiczną w zakresie prawidłowości jej wydatkowania jak i realizacji planu restrukturyzacji*”.

Powołanie tego zespołu, poza wskazanymi wcześniej okolicznościami, zdaniem NIK, jest tym bardziej zasadne, że zwiększa się stale liczba projektów, realizowanych z zaangażowaniem środków ARP SA i ich złożoność.

3. NIK, mimo braku spodziewanych efektów, pozytywnie ocenia działania podjęte przez ARP SA w celu realizacji *Programu 2009*, w odniesieniu do spółek ppo, tj. w ramach Załącznika nr 1.

Podstawowe dla efektywnego wdrożenia tego programu działania zostały przez Agencję uruchomione i wdrożone bez zbędnej zwłoki, z myślą o szybkim i skutecznym udzielaniu wsparcia zainteresowanym podmiotom. W pierwszej kolejności ARP SA dokonała wyboru

podmiotu zapewniającego obsługę finansową projektów przewidzianych do wsparcia w ramach *Programu 2009*. Następnie opracowała zasady i procedury dotyczące naboru i oceny wniosków przedsiębiorców ubiegających się o udzielenie pomocy, po czym przystąpiła do ich wdrożenia i realizacji.

Mając na względzie niską skalę dotychczasowego wsparcia udzielonego przez Agencję, zdaniem NIK, działaniem gospodarnym i celowym było podpisanie – w ramach realizacji pierwszego etapu pozyskania środków na finansowanie projektów – umowy na maksymalną kwotę kredytu w wysokości 400 mln zł. Obniżało to koszty obsługi tego programu, opartego na zasadach rynkowych, tj. zapewniającego ARP SA odpowiednią stopę zwrotu zainwestowanego kapitału, gwarantującą spłatę kredytu lub wykup obligacji. Jednocześnie umowę organizacji, prowadzenia i obsługi emisji obligacji w celu pozyskania środków przeznaczonych na finansowanie realizacji *Programu 2009* (w transzach po 100 mln zł, do łącznej wysokości 3,5 mld zł do końca 2010 r.) zawarto na początku 2010 r., tj. już po uruchomieniu instrumentów pomocowych określonych w kolejnych czterech załącznikach *Programu 2009* obejmujących inne sektory przemysłu. Powyższe działanie również przyczyniało się do optymalizacji i odpowiedniego uelastycznienia wydatków ponoszonych przez Agencję na realizację tego programu.

> Celem ustanowienia *Programu 2009* było wsparcie przez ARP SA średnich i dużych przedsiębiorców, które miało przyczynić się do wzrostu konkurencyjności polskiej gospodarki oraz do obniżenia kosztów społecznych w czasie spowolnienia gospodarczego. Efektami realizacji tego programu miały z kolei być:
> - poprawa dostępu do finansowania działalności gospodarczej;
> - utrzymanie bieżącej płynności finansowej oraz aktywności gospodarczej przedsiębiorstw szeroko rozumianego sektora przemysłu;
> - podtrzymanie zdolności produkcyjnych polskiego przemysłu do czasu ustąpienia skutków kryzysu finansowego.
>
> Środki przekazywane przez Agencję w formie: pożyczki, zakupu obligacji, poręczenia i gwarancji oraz dokapitalizowania (z możliwością odzyskania zaangażowanych środków), miały mieć charakter zwrotny i ograniczony w czasie – ich uruchomienie miało nastąpić do końca 2010 r.
>
> Zakładano, że Agencja nie będzie wspierała projektów, które mogłyby stanowić pomoc publiczną, a odstąpienie od tej zasady możliwe byłoby jedynie w przypadku projektów związanych z bezpieczeństwem i obronnością państwa.
>
> Łączne kwota gwarantowanego przez Skarb Państwa, wsparcia udzielanego przez ARP z zaciągniętych kredytów lub wyemitowanych obligacji, nie mogła przekroczyć 5 mld zł.
>
> Jako pierwszy priorytetowy obszar wskazany został sektor obronności i bezpieczeństwa państwa. Załącznik Nr 1, dotyczący tej branży, przewidujący wsparcie w wysokości do 1,5 mld zł, przyjęty został wraz z dokumentem ramowym.

Program 2009 nie wzbudził szczególnie dużego zainteresowania wśród przedsiębiorców zarówno sektora ppo, jak i przedsiębiorców pozostałych sektorów gospodarki krajowej. Do dnia 30 czerwca 2010 r. podpisane zostały zaledwie dwie umowy na pożyczki na łączną kwotę 76 mln zł, w tym tylko jedna z nich dotyczyła przedsiębiorcy sektora ppo (HSW SA – 46 mln zł). Druga pożyczka, przyznana według zasad obowiązujących dla tego sektora, dotyczyła realizacji zlecenia MON.

Do końca I półrocza 2010 r., poza ww. umowami, Agencja procedowała kolejnych 10 wniosków na kwotę 649,1 mln zł i 190 tys. euro (bez gwarancji udzielenia wsparcia), z tego trzy wnioski przedsiębiorców sektora ppo na wartość 27,6 mln zł[23]. Łączne zapotrzebowanie przedsiębiorców sektora ppo na środki dostępne z *Programu 2009,* ograniczone było planowanym zaangażowaniem MON w realizację nowych kontraktów na dostawy sprzętu dla Sił Zbrojnych RP. Oszacowana przez to Ministerstwo możliwość zaangażowania finansowego ARP w realizację umów z przedsiębiorcami ppo na poziomie około 150 mln zł określała jednoznacznie potencjalną skalę zainteresowania w tym zakresie (około 10% środków przeznaczonych dla sektora).

3.1. W ocenie NIK Agencja trafnie wskazywała przyczyny niewielkiego (w stosunku do pierwotnie sformułowanych założeń) zainteresowania potencjalnych beneficjentów uzyskaniem wsparcia w ramach *Programu 2009.* Były one konsekwentnie prezentowane w cyklicznych sprawozdaniach kwartalnych składanych Ministrowi Gospodarki.

Wśród wielu zidentyfikowanych i wyliczonych okoliczności oraz uwarunkowań, zdaniem NIK, kluczowe dla powodzenia całego przedsięwzięcia były:

- niekonkurencyjne, w stosunku do innych instytucji finansowych, warunki i procedury oferowane przez ARP potencjalnym beneficjentom *Programu 2009*;
- brak kontraktów zawieranych pomiędzy przedsiębiorcami sektora ppo z MON na poziomie adekwatnym do zagwarantowanych w ramach tego programu środków finansowych;
- zakres możliwego stosowania rozwiązań przewidzianych w *Programie 2009* ograniczony w praktyce tylko do przedsiębiorców znajdujących się w dobrej kondycji finansowej.

Tylko na pierwszy z ww. elementów bezpośredni wpływ miała polityka i konsekwentne działania ARP SA. Jak ustalono, koszt pozyskania z Agencji środków w ramach tego programu powiększony był o marże, prowizje i opłaty wymagane w związku z ponoszonymi bieżącymi kosztami jego obsługi. Realnie, według NIK, były to sumy sięgające od 1,2% do 5,0% kwoty wsparcia. Ten element realizacji *Programu 2009,* wprowadzający Agencję jako pośrednika w udzielaniu pomocy nie z własnych środków finansowych, przy zdecydowanej ofensywie banków i innych instytucji finansowych, w sposób skuteczny hamował inicjatywę

[23] Jeden z wniosków (pożyczka na kwotę 6 mln zł) rozpatrywany był w ramach załącznika nr 3 do *Programu 2009 - finansowanie sektorów innowacyjnych.*

rządową. Przykładem dla zilustrowania tej bariery może być uzasadnienie podane przez ZM „Dezamet" SA w Nowej Dębie, które po analizie zaoferowanych przez Agencję warunków (w swych pismach ARP SA podkreślała, że podane przez nią wielkości miały charakter informacyjny i nie stanowiły oferty w rozumieniu *Kodeksu cywilnego*) poinformowały, że odstępują od złożenia wniosku o wsparcie, bowiem finansowanie zamówień udzielonych w 2009 r. przez MON odbywa się za pośrednictwem BUMAR Sp. z o.o. w komercyjnej instytucji finansowej ze względu na szybkie procedury uzyskania środków oraz niższe koszty finansowania realizowanego projektu.

3.2. Jednocześnie NIK zwraca uwagę, że wskazywane przez ARP SA uwarunkowania, powodujące niski stopień wykorzystania środków w ramach tego programu, nie stały się dla Agencji – której w praktyce powierzono realizację *Programu 2009* – podstawą do sformułowania w odpowiednim czasie propozycji ewentualnych korekt, w tym w szczególności dotyczącycho dalszych losów tego przedsięwzięcia.

Zdaniem NIK:

- ograniczony termin funkcjonowania przewidzianych tam rozwiązań;
- uderzająca dysproporcja pomiędzy wstępną alokacją środków przewidzianych na wsparcie w ramach poszczególnych załączników, a kwotami o jakie faktycznie występowali przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w tych obszarach;
- niski stopień wykorzystania pozostających do dyspozycji środków dla spółek ppo, na przygotowanie i uruchomienie których Agencja poniosła określone koszty (nawet przy ich minimalizacji, na co wskazywano wcześniej);

stanowiły wystarczające przesłanki do podjęcia przez ARP SA większej aktywności w tym zakresie.

Zdając sobie sprawę, że na skuteczne przeprowadzenie niezbędnych modyfikacji, przynajmniej w odniesieniu do *Programu 2009*, obecnie jest już za późno, powyższa uwaga sformułowana została na przyszłość – biorąc pod uwagę aktualne i potencjalne zaangażowanie Agencji w realizację innych programów rządowych.

W ocenie NIK fakt pełnienia w nich przez ARP SA roli operatora, nie powinien ograniczać jej zaangażowania jedynie do funkcji biernego wykonawcy przewidzianych tam działań. Wręcz przeciwnie, w razie powstania takiej konieczności, Agencja winna na bieżąco aktywnie reagować i formułować propozycje stosownych korekt, w celu maksymalizacji efektów zakładanych do osiągnięcia w ramach poszczególnych przedsięwzięć oraz optymalizacji własnego rachunku ekonomicznego.

4. NIK nie zgłasza uwag do sposobu realizacji przez ARP SA zadań wyznaczonych jej w kolejnych rządowych programach restrukturyzacyjnych dotyczących sektora ppo, tj. *Strategii 2002* i *Strategii 2007*.

W przypadku *Strategii 2002* podstawowe założenia tego dokumentu – polegające na tworzeniu grup kapitałowych w celu stworzenia warunków do racjonalizacji sposobu kierowania i wykorzystania potencjału produkcyjnego przedsiębiorców sektora obronnego – zostały wykonane.

> Agencja, poprzez przejęcie w 2003 r. od Ministra Skarbu Państwa pakietów akcji pięciu spółek ppo (WSK „PZL-Świdnik" SA, Kombinatu „PZL-Hydral" SA, ZR „Radmor" SA, PHZ „Cenzin" Sp. z o.o. i PZL „Mielec" Sp. z o.o.), stała się ich udziałowcem większościowym. Jednocześnie, na tej bazie, utworzyła przewidzianą tym programem grupę kapitałową – lotniczo-radioelektroniczną, tzw. Grupę ARP, pełniąc w niej rolę jednostki dominującej. Począwszy od 2003 r. spółki tej grupy zostały objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym. Ponadto Agencja na bieżąco monitorowała ich działalność oraz sprawowała nadzór właścicielski. Za efekty prowadzonej działalności gospodarczej odpowiedzialność ponosiły natomiast statutowe organy poszczególnych spółek, wchodzących w skład grupy.
>
> Równolegle, w ramach realizacji koncepcji konsolidacji kapitałowej określonej w *Strategii 2002*, Agencja przekazała posiadane udziały w trzech innych spółkach ppo, tj. ZPS w Pionkach, FB „Łucznik" w Radomiu i FŁT „Kraśnik" SA. Jednostki te, ze względu na specyfikę swojego profilu produkcji, weszły w skład drugiej grupy kapitałowej – amunicyjno-rakietowo-pancernej, tzw. Grupy Bumar, w której rolę jednostki dominującej odgrywała z kolei PHZ „Bumar" Sp. z o.o.

NIK przyjmuje do wiadomości, jako adekwatne do założeń *Strategii 2007*, działania podejmowane w ostatnim okresie przez ARP SA w odniesieniu do kontynuacji procesu restrukturyzacji Kombinatu „PZL-Hydral" SA, ZR „Radmor" SA i ZM „Mesko" SA, które zakładają opcje efektywnej sprzedaży posiadanych akcji ww. podmiotów inwestorom strategicznym lub ich wniesienie do Grupy Bumar.

> W *Strategii 2007* zmodyfikowano podejście do koncepcji konsolidacji spółek sektora ppo, uznając że układ kapitałowy wynikający ze *Strategii 2002* wymaga korekty w odniesieniu do Grupy ARP i Agencji jako spółki dominującej w tej grupie. W konsekwencji uznano, że proces integracji będzie kontynuowany jedynie w stosunku do Grupy Bumar, która miała być dodatkowo wzmocniona – m.in. podmiotami pozostającymi dotychczas w nadzorze właścicielskim ARP SA. Określony w nowym programie plan przekształceń strukturalnych dopuszczał wniesienie przez Agencję do PHZ Bumar Sp. z o.o., w zamian za udziały w jego podwyższonym kapitale zakładowym, akcji i udziałów: ZR „Radmor" SA, ZM „Mesko" SA, PHZ „Cenzin" Sp. z o.o. oraz warunkowo: WSK „PZL-Świdnik" SA i Kombinatu „PZL-Hydral" SA (w przypadku zakończenia niepowodzeniem działań prywatyzacyjnych prowadzonych przez Agencję). Ponadto ARP SA wskazana została do współnadzorowania procesów

restrukturyzacyjnych dwóch przedsiębiorców: HSW SA (razem z MSP) i SMW SA (razem z MON), z możliwością ich konsolidacji z Grupą Bumar.

W 2009 r. przeprowadzona została transakcja polegajaca na przeniesieniu na rzecz Bumar Sp. z o.o. posiadanych przez ARP SA 664 udziałów w PHZ „Cenzin" Sp. z o.o., których łączną wartość rynkową wyceniono na 62,8 mln zł. W zamian Agencja objęła 137 784 nowych udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym spółki dominującej w Grupie Bumar o wartości nominalnej 68,9 mln zł.

Niezależnie od tego w 2009 r. ARP SA sprzedała swoje udziały w WSK „PZL-Świdnik" SA (warunkowo przewidywane do wniesienia ich do Grupy Bumar), a w 2007 r. – jeszcze przed przyjęciem *Strategii 2007* – w PZL „Mielec" Sp. z o.o. (stąd w dokumencie tym podmiot ten został pominięty).

Według stanu na dzień 30 czerwca 2010 r. Agencja posiadała akcje i udziały w 11 spółkach sektora ppo. Tym samym jej zaangażowanie kapitałowe w sektorze, wbrew zapisom *Strategii 2007*, faktycznie rosło. Dla porównania, według stanu na koniec 2005 r., tj. ostatniego roku realizacji *Strategii 2002*, ARP SA posiadała udziały w 4 podmiotach tego sektora. Powyższy wzrost z jednej strony wynikał z form udzielanego wsparcia. Tak było w przypadkach konwersji nieodzyskanych wierzytelności pożyczkowych Agencji na kapitał beneficjenta (ZM „Mesko" SA i HSW SA) oraz dokapitalizowania udzielonego mu przez ARP SA (WSK „PZL-Kalisz" SA i SMW SA). Niezależnie od powyższego Skarb Państwa w 2010 r., jako jednoosobowy akcjonariusz ARP SA, podwyższył kapitał zakładowy Agencji, wnosząc aport w postaci akcji trzech stoczni remontowych (SR „Nauta" SA, MRS SA oraz SSR „Gryfia" SA).

5. Biorąc pod uwagę powyższe oceny i uwagi, na podstawie art. 60 ust. 2 *ustawy o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli przedstawia następujące wnioski:

1) Kontynuowanie – przy wykorzystaniu będących już w dyspozycji ARP SA lub zaproponowanych przez nią nowych instrumentów wsparcia – procesu restrukturyzacji spółek ppo (w tym także nie będących w jej nadzorze właścicielskim) oraz podjęcie przez Agencję skutecznych działań organizacyjnych zmierzających do:

- skrócenia okresu rozpatrywania wniosków spółek ubiegających się o pomoc oraz dokonania przeglądu towarzyszących im wymogów proceduralnych – pod kątem możliwości ich uproszczenia;
- regularnego i bieżącego prowadzenia bezpośredniej kontroli prawidłowości wykorzystania środków u poszczególnych beneficjentów – w szczególności w przypadkach przekazywania im wysokich kwot wsparcia;
- systematycznej i dokumentowanej oceny efektów działań dostosowawczych prowadzonych przez przedsiębiorców z wykorzystaniem przekazanej przez ARP SA pomocy;

- ewentualnego formułowania, na bazie prowadzonego monitoringu i kontroli, propozycji zmian systemowych w warunkach i zasadach stosowanych dotychczas instrumentów ekonomicznych;
- przygotowania, korzystając z własnych doświadczeń, nowych rozwiązań gospodarczych w zakresie wsparcia procesu restrukturyzacji – lepiej uwzględniających specyfikę sektora ppo;

w celu dalszego zintensyfikowania zainteresowania nimi przedsiębiorców tej branży prowadzących procesy dostosowawcze, ukierunkowane na poprawę wyników ekonomiczno-finansowych i uzyskanie trwałej zdolności konkurencji rynkowej.

2) Skuteczne dokończenie działań restrukturyzacyjnych i prywatyzacyjnych w odniesieniu do pozostających aktualnie w nadzorze właścicielskim ARP SA spółek sektora ppo.

3) Odpowiednie zweryfikowanie zapisów umowy poręczenia udzielonego przez ARP SA WSK „PZL-Świdnik" SA, w związku z korektą jego warunków określonych w umowie Agencji z NFOŚiGW, w celu doprowadzenia do wzajemnej zgodności zapisów obydwu ww. umów, których stroną jest ARP SA, oraz doprowadzenie do wyegzekwowania – we właściwej wysokości – kwoty prowizji należnej Agencji od tej spółki ppo za 2010 r. z tytułu udzielonego jej poręczenia.

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, zwraca się do Zarządu Agencji o nadesłanie, w terminie 21 dni dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub o przyczynach niepodjęcia tych działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, Zarządowi ARP SA przysługuje prawo zgłoszenia do Dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się – stosownie do art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK* – od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie powyższych zastrzeżeń.

(-) Andrzej Otrębski
Dyrektor Departamentu Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji